

rigsminister Spaak sagde bl. a., at détenten efter hans opfattelse væsentlig var en metode og sandsynligvis den eneste metode, som kunne føre til en løsning af internationale problemer. Han mente ikke, at fredelig sameksistens og détentepolitikken betød, at kommunisterne havde opgivet deres idealer. De kommunistiske talsmænd havde imidlertid ikke prøvet „på at føre os bag lyset“, mente han, fordi fredelig sameksistens efter deres opfattelse betød konkurrence uden magtændelse mellem staterne.

Heller ikke Spaak var rede til at opgive sin overbevisning.

Lord Home udtalte, at der var tegn på et nyt kapitel i forbindelsen mellem Sovjetunionen og vesten, og at et samarbejde mellem disse to kunne få den største virkning på De forenede Nationers indflydelse og nytte. Lord Home ydede ministerpræsident Khrushchev anerkendelse for, at han ofte havde erklæret på sin regerings vegne, at det ikke blot var forkert, men galskab at fortolke den kommunistiske doktrin under moderne betingelser som uundgåeligt ledende til krig, og han fremhævede, at Khrushchev havde hævdet dette synspunkt så energisk, at han havde været villig til at dele den kommunistiske verden i to, snarere end at indgå noget kompromis. Om Tysklands-spørgsmålet udtalte han, at der ikke var tegn på, at dette kunne løses nu, men det ville være et fremskridt, om Sovjetunionen og de vestlige allierede lande vedtog, at fra nu af burde alle problemer løses ved forhandling og ikke ved magt, hvor længe en sådan forhandling end måtte vare.

Den norske udenrigsminister sagde, at en prøvesten for stormagternes oprigtighed og for holdbarheden i den forbedrede internationale situation lå i de ansvarlige magters mulighed for at løse det tyske problem eller i det mindske at skabe betingelser for en løsning i overensstemmelse med princippet om selvbestemmelse. Han understregede, at i mellemtiden måtte den vestberlinske befolknings fred og frihed bevares.

Den danske udenrigsminister udtalte, at han ikke delte den sovjetiske repræsentants synspunkter vedrørende Tyskland. Efter dansk opfattelse ønskede tyskerne virkelig détente i Centraleuropa, men en sådan détente afhang af løsningen af politiske problemer og navnlig af det tyske folks ret til

selvbestemmelse. Dette spørgsmål burde ikke være nogen hindring for nedrustningsdrøftelserne (Bilag II).

FNs fremtidige rolle og de fredsbevarende operationer.

Spørgsmålet om FN's fremtidige muligheder for at løse sine opgaver og specielt de fredsbevarende operationer blev omtalt af nogle af talerne. De beskæftigede sig med strukturelle ændringer i FN-organisationen, d. v. s. en tilpasning til den udvikling i medlemstallet, der har fundet sted siden 1945, og den deraf flydende nødvendige ændring af pagten. Videre kom de også ind på de problemer, som er skabt for FN gennem fredsbevarende operationer. Debatten anviste dog ikke nogen løsning af disse spørgsmål, og navnlig vanskeligheden med hensyn til den politiske kompetence ved iværksættelsen af fredsbevarende operationer blev ikke nærmere berørt.

Den canadiske premierminister udtalte bl. a., at han ikke tvivlede om Congo-operationens betydning, og han nævnte, at fredsbevarende operationer af denne art nu var nået ud over det første eksperiments stadium og var blevet en praktisk nødvendighed.

Der ville altid være tilfælde, hvor FN ikke skulle opfordres til indblanding, enten fordi intervention ville være uforenelig med pagten, eller fordi den ville overstige FN's evne og derfor være dømt til at mislykkes.

Der ville imidlertid være andre situationer, hvor en intervention fra FN's side ville være vigtig, måske endda væsentlig, for bevarelsen af freden, og med henblik på sådanne tilfælde burde der finde en forudgående international planlægning og forberedelse sted. Premierminister Pearson foreslog oprettelse af en lille gruppe af militært sagkyndige, som kunne yde generalsekretæren vejledning og bistand ved organiseringen af fredsbevarende operationer. Han henviste til, at der nu var optrænet canadiske militære styrker, som kunne stilles til rådighed for FN, og Canada var parat til at samarbejde med andre medlemsstater i en undersøgelse af de fredsbevarende operationers problematik og teknik. Videre nævnte han det eksempel, som de nordiske lande havde givet ved at for-